

- ชื่อเรื่อง :** การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
- ผู้วิจัย :** ภรณีพัฑ มุสิกชัย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- ปีที่วิจัย :** ๒๕๖๖

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) พัฒนารูปแบบการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ๒) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน และ ๓) ศึกษาความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศที่มีต่อรูปแบบการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยออกเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ระยะที่ ๒ ประเมินองค์ประกอบและพัฒนารูปแบบการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน และระยะที่ ๓ ประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน ๔๖ คน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาองค์ประกอบ จำนวน ๙ คน ผู้ทรงคุณวุฒิในตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบจำนวน ๙ คน และครูผู้สอน จำนวน ๒๘ คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจงครูผู้สอนที่สมัครใจเข้ารับการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ๑) แบบสัมภาษณ์ ๒) แบบสอบถาม และ ๓) แบบนิเทศติดตามผลการใช้รูปแบบการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ผลการพัฒนารูปแบบรูปแบบการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่า

ประกอบด้วย ๒ ส่วนหลัก ได้แก่ ๑) กระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน คือ ๑.๑) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ ๑.๒) การวางแผนการนิเทศ ๑.๓) ประสานความร่วมมือ ๑.๔) พัฒนาบทเรียนร่วมกัน และ ๑.๕) การติดตามและประเมินผล และ ๒) เป้าหมายการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ๒.๑) เป้าหมายการนิเทศพัฒนาครู ๒.๒) เป้าหมายผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

๒) ผลการใช้รูปแบบการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่า ครูผู้สอนส่วนมากมีการปฏิบัติการพัฒนารายวิชาฐานสมรรถนะตามรูปแบบทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ด้านคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา ด้านผลการจัดการเรียนรู้ และด้านการนำแนวทางที่ได้รับการนิเทศไปใช้

๓) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศที่มีต่อรูปแบบการนิเทศพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่า ผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบการนิเทศ, จัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะ, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน